

Žemės ūkio paskolų
garantijų fondas

**STRATEGINIO PLANO
ĮGYVENDINIMO ATASKAITA
2019 M.**

UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas (toliau – Bendrovė) yra valstybės įsteigta garantijų institucija, veikianti pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą, Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymą, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymą, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimą Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 22 d. nutarimą Nr. 912 „Dėl Žemės ūkio paskolų garantijų fondo“, Uždarnosios akcinės bendrovės Žemės ūkio paskolų garantijų fondo individualių garantijų teikimo nuostatus, savo įstatus ir kitus teisės aktus.

2019 metais Bendrovės veikla apėmė 4 pagrindines kryptis:

- garantijų teikimas kredito įstaigoms ir finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms;
- finansinių priemonių įgyvendinimas ir administravimas;
- valstybės pagalbos administravimas (administruojamas garantinės įmokos ir kredito palūkanų kompensavimas);
- licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo administravimas.

Bendrovės 2019-2021 m. strateginiame plane (toliau – Strategija) išskiriama pagrindinė strateginė kryptis - ūkio subjektams palankesnių skolinimosi sąlygų sudarymas, taikant novatoriškus ir efektyvius finansavimo modelius ir priemones bei Bendrovės prisiimamos rizikos valdymas. Suformuota strateginė kryptis išreiškiama atskirų strateginių tikslų ir uždavinių pavidalu, kurie leidžia aiškiai apibrėžti siekiamus rodiklius, užtikrinant jų suprantamumą, įvertinimą bei atsakomybę už rodiklių įvykdymą. Strategijoje suformuota Bendrovės vizija – tapti klientų ir partnerių pripažinta pažangiausia organizacija Lietuvoje, teikiančia kokybiškas ir rinkoje paklausias finansines paslaugas. Numatytos vertybės šiai vizijai įgyvendinti.

Siekiant užtikrinti efektyvų investavimą srityse, kuriose finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ar neoptimalus, ir siekiant skatinti gyvybingas investicijas, Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymu numatyta, kad nacionalinės plėtros įstaigos (toliau – NPI) funkcijas vykdys finansų įstaigos, reglamentavo jų paskyrimą, veiklą, finansavimą ir priežiūrą. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, vadovaudamasi minėtu įstatymu, 2018 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“ pavedė Bendrovei vykdyti NPI veiklą. Lietuvos banko 2019 m. sausio 7 d. sprendimu Nr. 241-1 Bendrovė įrašyta į Nacionalinių plėtros įstaigų sąrašą.

Bendrovė akcininkų interesus užtikrina efektyviai planuodama savo veiklą bei vykdydama nustatytus finansinius rodiklius. Strategijoje keliami tikslai, susiję su žemės ūkio, miškų ūkio, maisto

ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės veiklos plėtra, esamų finansinių instrumentų tobulinimu bei naujų darbo vietų kūrimu.

Pagrindinio savo tikslo Bendrovė siekia efektyviai bei profesionaliai vykdydama veiklą, tenkindama akcininkų interesus ir užtikrindama teikiamų paslaugų kokybę.

Numatomi išoriniai veiksniai

Pagrindinis Bendrovės tikslas – padėti ūkio subjektams, neturintiems pakankamai įkeičiamo turto, gauti finansinių išteklių iš finansų įstaigų, plėtoti, kurti verslą, modernizuoti ūkius bei įmones, gaminti konkurencingą produkciją, sudarant jiems palankesnes skolinimosi sąlygas. Kreditų ir lizingo garantijos, kitos Bendrovės administruojamos finansinės priemonės sudarė galimybes pasiskolinti iš finansų įstaigų kaimo verslininkams bei žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonėms, o palūkanų kompensavimas ženkliai sumažino skolinimosi kaštus. Pagrindinio savo tikslo Bendrovė siekia efektyviai bei profesionaliai vykdydama veiklą ir užtikrindama teikiamų paslaugų kokybę bei akcininkų interesus. Nuolat stebint kintančią aplinką ir vertinant agroverslininkų poreikius, ieškoma būdų, kaip optimizuoti Bendrovės veiklos procesus, pasiūlyti rinkai naujas finansines priemones.

Žemės ūkio sektorius Lietuvoje atlieka svarbų vaidmenį, todėl Bendrovės teikiamos paslaugos gana svarbios skatinant šio sektoriaus plėtrą ir inovatyvumą. Bendrovės strateginiame plane numatyti veiksniai, kurie gali įtakoti Bendrovės veiklą.

Politiniai veiksniai. Politiniai veiksniai neįtakojo Bendrovės veiklos. Tačiau visuomet išlieka rizika, jog gali būti priimti nepalankūs politiniai sprendimai, pareikalausiantys atitinkamų Bendrovės veiksmų, kurie leistų prisitaikyti prie pasikeitusios politinės aplinkos (pvz. giminingų bendrovių jungimas ar valstybės pagalbos ribojimas).

Ekonominiai veiksniai. Bendrovei, kaip ir kitoms įmonėms, nemažą įtaką turi ekonominiai veiksniai. Auganti ekonomika palankiai veikė ir Bendrovės rezultatus, nes, esant žemesnėms palūkanų normoms, daugėjo norinčių skolintis (2019 m. išduotų garantijų suma nemažėjo, lyginant su 2018 m.), mažėjo nemokumo rizika. Iš kitos pusės, kylant ekonomikai stambėja ūkininkų ūkiai, jie tapo finansiškai stipresni, todėl skolintis gali ir be valstybės pagalbos, t. y. be garantijų. Ekonomikos smukimas gali būti pavojingas, pvz. išaugusios palūkanų normos, padidėję mokesčiai stipriai sumažina ūkio subjektų galimybę skolintis ir vykdyti esamus įsipareigojimus, kas savo ruožtu pareikalautų nemažo Bendrovės indėlio vykdant prisiimtus garantinius įsipareigojimus kredito įstaigoms.

Demografiniai veiksniai. Demografiniai pokyčiai iš dalies įtakojo Bendrovės rezultatus. Pagrindiniai Bendrovės klientai priklauso žemės ūkio sektoriui (2019 m. ūkininkai sudarė 59 proc. visų klientų), o gyventojų skaičius kaimo vietovėse mažėja, taip pat gyventojų emigracija, senėjanti

populiacija kaimo vietovėse įtakoją Bendrovės paslaugų paklausą. Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto duomenimis, per 2005-2018 m. laikotarpį kaimo gyventojų skaičius sumažėjo 15,7 proc.

Technologiniai veiksniai. Technologiniai veiksniai teigiamai veikė Bendrovės veiklą. Naujų technologijų ir robotų (pvz. melžimo robotų) diegimas agro sektoriuje, veiklos diversifikavimas kaime bei atsinaujinančios energetikos plėtros skatinimas, teigiamai veikė Bendrovės veiklos apimtį, naujų produktų paklausą. Pažangių, naujų technologijų diegimas be skolintų lėšų yra sunkiai įmanomas, o norint pasiskolinti dažnai trūksta užstato. Bendrovės garantija yra priemonė, sudaranti galimybes gauti lėšų iš finansų įstaigų. Bendrovės teikiama valstybės pagalba (palūkanų kompensavimas) sumažina skolinimosi kaštus.

Aplinkosauginiai veiksniai. Naujų aplinkosauginių priemonių įgyvendinimas agrariniame sektoriuje teigiamai veikė Bendrovės teikiamų paslaugų apimtį. Bendrovė, teikdama garantijas, palaikė naujų aplinkosauginių priemonių įgyvendinimą žemės ūkio sektoriuje. Garantuoti kreditai leido ūkio subjektams įsigyti našią, šiuolaikinę, aplinką mažiau teršiančią žemės ūkio techniką, taip prisidėti prie poveikio aplinkai mažinimo, modernizuojant gyvulininkystės ūkius.

Teisiniai veiksniai. Bendrovei aktualūs ir galimi teisiniai pokyčiai, tokie kaip priimami nauji teisės aktai, reglamentuojantys Bendrovės veiklą bei reikalaujantys tam tikrų pokyčių struktūroje ar Bendrovės veikloje. Pagrindinis teisinis veiksnys, turintis įtakos Bendrovės veiklai – 2019 m. Lietuvos bankas Bendrovę pripažino nacionaline plėtros įstaiga. Finansinių priemonių pagalba (teikiant lengvatines paskolas, individualias ir portfelines garantijas, kitas finansines priemones) Bendrovė galės dar sėkmingiau prisidėti prie investicijų skatinimo žemės ūkio sektoriuje, užtikrinti esamų finansinių priemonių tęstinumą, kai paskolintos ar investuotos lėšos sugrįš ir bus panaudojamos kitiems projektams finansuoti. Tai turėtų teigiamai įtakoti Bendrovės paslaugų paklausą. Netiesioginę įtaką Bendrovės paslaugų teikimui gali turėti nauji ES teisės aktų reikalavimai, pvz. de minimis pagalbos dydžio pakeitimai, kompensuojant trumpalaikių kreditų palūkanas. Tokiu atveju, gerokai sumažėtų Bendrovės siūlomos paslaugos patrauklumas, nes ūkio subjekto gaunama ekonominė nauda ženkliai kristų.

Konkurenciniai veiksniai. Šalyje veikia trys institucijos, teikiančios pagalbą investicijoms, tačiau paslaugos teikiamos skirtingiems ūkio sektoriams. Bendrovė teikia garantijas kredito įstaigoms ir finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms, suteikiančioms kreditus ir finansinės nuomos (lizingo) paslaugas žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriams bei smulkioms ir vidutinėms įmonėms, veikiančioms kaimo vietovėje. Panašias paslaugas teikia UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, tačiau ši bendrovė teikia garantijas kredito įstaigoms ir finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms, už jų suteikiamus kreditus ir finansinės nuomos (lizingo) paslaugas smulkaus ir vidutinio ūkio subjektams, daugumoje veikiančioms mieste. UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“, kuri teikia

finansines paslaugas ir įgyvendina bei administruoja finansines priemones, skirtas viešojo sektoriaus investicijoms, viešosios infrastruktūros bei viešųjų paslaugų modernizavimui.

Faktiniai veiksniai

Bendrovė įgyvendino Strategijoje numatytus tikslus ir uždavinius. Bendrovės veikla 2019 m. buvo pelninga. Grynasis pelnas – 71,6 tūkst. Eur, grynasis pelningumas 10,7 proc. 2019 m. Bendrovė iš 2018 m. uždirbto pelno valstybės biudžetui sumokėjo 139 tūkst. Eur dividendų. Nuo veiklos pradžios (1998 m.) Bendrovė iš viso sumokėjo 3,6 mln. Eur dividendų. Už 2019 metus dividendams planuojama skirti 80 proc. paskirstytino pelno.

Garantijų teikimas kredito įstaigoms ir finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms yra pelninga veikla ir iš jos gaunamos pagrindinės Bendrovės pajamos. Pajamas sudaro:

- garantinės įmokos už suteiktas garantijas bei kiti mokesčiai, susiję su garantijų sąlygų keitimu;
- pajamos iš laikinai laisvų lėšų investavimo;
- pajamos iš skolininkų, už kurių negrąžintus kreditus buvo įvykdyti garantiniai įsipareigojimai, grąžintų skolų.

Bendrovė 2019 m. iš viso gavo 1080 tūkst. Eur pajamų, kurios, lyginant su 2018 m., sumažėjo beveik 33 proc. Didžiausią įtaką tam turėjo tai, kad VšĮ „Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra“ (toliau – Agentūra) šiais metais nevykdė intervencinių pirkimų ir nesiskolino iš kredito įstaigų. Taip pat buvo suteikta daugiau garantijų už ES paramos lėšomis finansuojamus projektus, už kuriuos mokama mažesnė garantinė įmoka. Pajamos iš investavimo sumažėjo 29 proc. Iš skolininkų, už kuriuos įvykdyti garantiniai įsipareigojimai, susigrąžinta 21,4 tūkst. Eur.

Finansinės priemonės apskaitomos Paskolų fonde. Paskolų fondo pajamos gaunamos iš laikinai laisvų lėšų investavimo, palūkanų už suteiktus lengvatinius kreditus ir garantinių įmokų už suteiktas portfelines garantijas. Šios pajamos užskaitomos į Paskolų fondą. Bendrovės administravimo išlaidos, susijusios su finansinių priemonių įgyvendinimu, skiriamos iš Paskolų fondo lėšų. Valstybės pagalbos administravimas, licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo administravimas pajamų neuždirba, o išlaidos dengiamos iš pajamų, gautų už garantijų teikimą

Nuosavo kapitalo grąžos rodiklis įvykdytas. Ataskaitiniu laikotarpiu jis siekė 2,5 proc., strateginiame plane buvo planuota pasiekti 1,8 proc. 2019 m. buvo nustatytas veiklos pajamų ir turto santykio rodiklis – 6 proc., metų pabaigai sudarė 5,3 proc. Šis rodiklis nepasiektas, nes negauta planuotų pajamų. Planuojant Bendrovės veiklą ir rengiant Strateginį veiklos planą 2019-2021 m., buvo atsižvelgta į Agentūros pateiktą Bendrovei informaciją, kad 2019 m. intervenciniams pirkimams bus paimta 8 mln. Eur kreditų su garantija. Todėl Bendrovė, skaičiuodama 2019 m. pajamas bei

veiklos rodiklius, įtraukė ir iš Agentūros planuojamus gauti 80 tūkst. Eur. Tačiau Agentūra intervencinių pirkimų nevykdė ir nesiskolino iš kredito įstaigų.

Garantijų teikimas

Bendrovė 2019 m. už ūkio subjektams finansų įstaigų išduotas 30,6 mln. Eur paskolas bei suteiktas lizingo paslaugas suteikė 208 garantijas už 21,8 mln. Eur. Ataskaitiniais metais Agentūra nevykdė intervencinių pirkimų ir nesiskolino iš kredito įstaigų

2019 m., lyginant su praėjusiais 2018 m., kai ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, maisto ūkiu, miškų ūkiu, kaimo plėtra ir žuvininkyste, buvo išduotos 223 garantijos už 21,6 mln. Eur, suteiktų garantijų skaičius sumažėjo, tačiau garantijų suma buvo beveik tokia pati. Tai rodo, kad garantijomis pasinaudojo mažesnis paskolų gavėjų skaičius, tačiau jie vykdė didesnes investicijas. Vidutinė finansų įstaigų finansuojama suma 2019 m. siekė 147 tūkst. Eur (2018 m. – 144 tūkst. Eur), teikiama garantija – 105 tūkst. Eur (2018 m. – 97 tūkst. Eur). Vidutinė Bendrovės teikiama garantija buvo 71 proc. (2018 m. vidutinė garantija – 67 proc.).

Per visą veiklos laikotarpį (nuo 1997 m.) suteiktos 5612 garantijos už 923,9 mln. Eur, finansų įstaigos ūkio subjektams ir Agentūrai išdavė 1199,7 mln. Eur kreditų bei lizingo paslaugų su Bendrovės garantija. Įgyvendindami tiek investicinius, tiek trumpalaikius projektus, ūkio subjektai garantijų dėka kaimo vietovėse investavo 1460 mln. Eur

Siekiant užtikrinti prisiimtų garantinių įsipareigojimų įvykdymą finansų įstaigoms, Bendrovė savo lėšomis (iš garantinių įmokų) kaupia atidėjinius garantiniams įsipareigojimams vykdyti. Bendrovė 2019-12-31 buvo sukaupti 18,76 mln. Eur atidėjinių garantinių įsipareigojimų vykdymui.

Pagal garantijų rizikos grupes Bendrovė kas ketvirtį įvertina galimus Bendrovės nuostolius dėl ūkio subjektų nevykdomų įsipareigojimų kredito įstaigoms, nustato, kokia atidėjinių suma reikalinga prisiimtiems įsipareigojimams vykdyti. Prisiimta rizika pagal garantijas 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 18,22 mln. Eur, turimų atidėjinių garantiniams įsipareigojimams ir prisiimtos rizikos pagal garantijas rodiklis siekė 103 proc., Strategijoje nustatyta, kad minėtas rodiklis negali būti mažesnis nei 100 proc. Bendrovės sukaupti atidėjiniai garantiniams įsipareigojimams vykdyti padengė prisiimtą riziką.

Įvykdytų garantinių įsipareigojimų santykio su visomis per veiklos laikotarpį išduotomis garantijomis rodiklis įvykdytas. Šis rodiklis, t. y. blogų garantijų dalis, sudarė 1,33 proc. (Strategijoje numatyta ne didesnis kaip 5 proc.).

Bendrovės prisiimamiems įsipareigojimams pagal garantijas suteikiama valstybės garantija. Prisiimti įsipareigojimai vienu metu negali viršyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyto valstybės garantijų limitu. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2019 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. 278

„Dėl valstybės garantijų ir uždarnosios akcinės bendrovės Žemės ūkio paskolų garantijų fondo ir uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ įsipareigojimų pagal valstybės garantijas limitų“ Bendrovei suteikė valstybės garantijas už įsipareigojimus, prisiimtus 2019 ir ankstesniais metais, kurių suma vienu metu negali viršyti 179,02 mln. Eur. Bendrovės garantiniai įsipareigojimai kredito įstaigoms 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 79,45 mln. Eur.

Finansinių priemonių įgyvendinimas ir administravimas

Bendrovė administruoja finansines priemones, kurios leidžia ūkio subjektams skolintis palankesnėmis sąlygomis.

Lengvatinės paskolos

Atsižvelgus į Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 m. programos nuostatas, ūkio subjektams buvo suteikta galimybė pasinaudoti Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis ir gauti lengvatines paskolas verslui finansuoti ir plėtoti. Bendrovė buvo paskirta valdyti atskirą finansinę grupę Paskolų fondą, esantį Bendrovės sudėtyje. 2009 m. pradėta įgyvendinti finansinė priemonė – pradėtos teikti tikslinės lengvatinės paskolos. Kredito įstaigoms 2009-2010 m. buvo paskolinta 66 mln. Eur lėšų. Priemonės įgyvendinimas pasibaigė 2019 m. lapkričio mėn.

Paskolų portfelio garantijos

Bendrovė 2019 m. įgyvendino finansinę priemonę Paskolų portfelio garantijos.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 31 d. nutarimu Nr. 886 „Dėl įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos finansines priemones gražintų ir gražintinų lėšų panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Žemės ūkio ministro 2017 m. rugsėjo 14 d. įsakymais Nr. 3D-577 „Dėl finansinių priemonių, finansuojamų iš gražintų ir gražintinų lėšų, įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Nr. 3D-579 „Dėl Paskolų portfelio garantijų teikimo dėl paskolų apyvartinėms lėšoms ir (ar) biologiniam turtui įsigyti įgyvendinimo taisyklių patirtinimo“ patvirtintas Finansinių priemonių, finansuojamų iš gražintų ir gražintinų lėšų, įgyvendinimo tvarkos aprašas ir Paskolų portfelio garantijų teikimo dėl paskolų apyvartinėms lėšoms papildyti ir (ar) biologiniam turtui įsigyti įgyvendinimo taisyklės.

Vadovaujantis šiais teisės aktais, Bendrovė yra atsakinga už finansinės priemonės „Paskolų portfelio garantijų priemonė“ (toliau – PPG priemonė) valdymą, administravimą ir lėšų apskaitą. Garantijos pagal PPG priemonę 2019 m. buvo teikiamos už paskolas trumpalaikiam ir (ar) biologiniam turtui įsigyti, pirmine gamyba užsiimantiems ūkio subjektams bei paskolas gyvulininkystės, pieno, uogų, vaisių ir (ar) daržovių sektoriuje veikiančioms žemės ūkio kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams).

Atvirąjį pirkimo konkursą laimėjo Luminor Bank AS Lietuvos skyrius (toliau – Bankas). Pagal sutartį, pasirašytą tarp Bendrovės ir Banko, PPG priemonei vykdyti (išmokoms dėl negrąžintų paskolų) buvo skirta 4,0 mln. Eur. Įgyvendinant šią priemonę, paskolų gavėjams buvo taikomos palankesnės skolinimosi sąlygos, kompensuojamos palūkanos. Pagal Sutartį iki 2020 m. gruodžio 31 d. paskolų portfelis turėtų siekti 25 mln. Eur.

Tačiau per Sutarties įgyvendinimo laikotarpį iki 2019 m. gruodžio 31 d. iš viso suteikta tik 590802 Eur paskolų, Bendrovė gavo 17772,41 Eur pajamų, iš to skaičiaus 2363,21 Eur sudarė garantinės įmokos ir 15409,20 Eur baudos už nepasiektą Paskolų portfelio dydį.

2019 m. gruodžio mėnesį Luminor bankas kreipėsi į Bendrovę dėl Sutarties pakeitimo, sustabdant PPG priemonės valdytojo įsipareigojimus išduoti naujas paskolas pagal įgyvendinamą PPG priemonę. Bankas nurodė, kad dėl VED dydžio apribojimų skolinimasis buvo neaktyvus. Suderinus su Lietuvos žemės ūkio ministerija, 2020 m. sausio 20 d. pasirašytas Susitarimas, kuriuo apspręsta, kad naujos paskolos pagal PPG priemonę neteikiamos. Pagal PPG priemonę 2019 m. gruodžio 31 d. užfiksuotas 526345 EUR suteiktų paskolų likutis, nuo kurio skaičiuojami Bendrovės įsipareigojimai pagal šią priemonę. Pakeitus Susitarimą dėl PPG priemonės, likusios nepanaudotos lėšos bus skirtos naujoms finansinėms priemonėms.

Paskolos žemės ūkio technikai ir įrangai įsigyti

Bendrovė 2019 m. lapkričio mėn. pradėjo įgyvendinti naują finansinę priemonę. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras 2019 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-193 patvirtino Paskolų žemės ūkio technikai ir įrangai įsigyti, finansuojamų iš grąžintų ir grąžintinų lėšų, teikimo taisyklės (toliau – Taisyklės). Paskoloms teikti pagal šią priemonę skirta 2,011 mln. Eur.

Bendrovė priemonei „Paskolos žemės ūkio technikai ir įrangai įsigyti“ (toliau - Paskolų teikimo priemonė) įgyvendinti parengė ir vykdė atvirąjį Finansų tarpininko (kredito įstaigos) konkursą. 2019 m. spalio 10 d. su laimėtoju (penkiomis kredito unijomis: Raseinių KU, Ignalinos KU, Biržų KU, KU „Kupiškėnų taupa“ ir KU „Zanavykų bankelis“, veikiančiomis pagal Jungtinės veiklos sutartį), (toliau -Finansų tarpininkas), pasirašė „Paskolų žemės ūkio technikai ir įrangai įsigyti teikimo sutartis Nr. 5B-2019/36“ (toliau -Sutartis).

Sutartimi Bendrovė suteikė Finansų tarpininkui Paskolų tiekimo priemonei įgyvendinti skirtas Paskolų teikimo priemonės lėšas, o Finansų tarpininkas įsipareigoja prisidėti nuosavomis lėšomis (25 proc. kiekvienos paskolos sumos) prie Paskolų teikimo priemonės įgyvendinimo, mokėti palūkanas, teikti ataskaitas bei, suėjus Paskolų teikimo priemonės lėšų grąžinimo terminui, grąžinti visas suteiktas Paskolų teikimo priemonės lėšas. Pagal šią finansinę priemonę paskolos gali būti teikiamos tiek naujai, tiek naudotai žemės ūkio technikai ar įrangai įsigyti, maksimalus teikiamos paskolos dydis – 70 tūkst. Eur, maksimalus paskolos terminas - 72 mėnesiai.

Nuo Paskolų teikimo lėšų pervedimo Finansų tarpininkui iki 2019 m. gruodžio 31 d. pagal finansinę priemonę suteikta 115,9 tūkst. Eur paskolų, iš kurių 86,93 tūkst. Eur sudaro Paskolų teikimo priemonės lėšos ir 28,94 tūkst. Eur kredito įstaigos lėšos. Bendrovė gavo 340,75 Eur palūkanų.

Iki 2020 m. pabaigos pagal šią finansinę priemonę ūkio subjektams planuojama suteikti 2,7 mln. Eur paskolų.

Numatomos įgyvendinti finansinės priemonės

2020 m. ruošiamasi įgyvendinti naują finansinę priemonę – Paskolų, finansuojamų iš gražintų ir gražintinų lėšų, teikimas pirmine žemės ūkio gamyba užsiimantiems ūkio subjektams. Ši finansinė priemonė suteiktų papildomų galimybių ūkio subjektams gauti lengvatines paskolas žemės ūkio technikos ir įrangos, bei pieninių veislių galvijų telyčioms ir jų genetinės medžiagos įsigijimui. Naujai priemonei įgyvendinti planuojama panaudoti 3,8 mln. Eur.

Taip pat 2020 m. planuojama įgyvendinti finansinę priemonę, kuri suteiktų galimybes pasiskolinti apyvartinėms lėšoms, esant nepalankioms gamtinėms sąlygoms, bei administruoti kuriamus rizikos fondus žemės ūkio sektoriuje.

Valstybės pagalbos administravimas

Ūkio subjektams 2019 m. iš Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros ir verslo skatinimo programos lėšų ūkio subjektams kompensuota 347 tūkst. Eur garantinių įmokų, kompensacija pasinaudojo 80 klientų. Taip pat kompensuota 630 tūkst. Eur ūkio subjektų sumokėtų palūkanų, jomis pasinaudojo 269 klientai.

Siekdama įgyvendinti savo pagrindinį tikslą - padėti ūkio subjektams gauti finansinių išteklių bei dirbti pelningai – Bendrovė 2019 m. didesnę nei ankstesniais metais dėmesį skyrė informacijos sklaidai apie teikiamas paslaugas ir naujoves.

Bendrovė, siekdama didesnio žinomumo rinkoje ir būti arčiau esamo ar potencialaus kliento, ieško geriausių būdų, leidžiančių užmegzti asmeninį, betarpišką kontaktą, tiek su finansų įstaigų darbuotojais, tiek su socialiniais partneriais. Todėl palaiko glaudžius dalykinius ryšius su bankais, kredito unijomis, žemdirbių organizacijomis. Bendrovės specialistai pravedė mokymus visų Medicinos banko filialų darbuotojams. Bendrovės teikiamos paslaugos pristatytos susitikime su Rokiškio rajono ūkininkais. Paruošta glausta, išsami informacija apie Bendrovės teikiamas paslaugas ir atspausdinta Biržų, Pasvalio, Alytaus, Plungės, Ukmergės, Rokiškio, Joniškio rajoniniuose laikraščiuose. Nuolat rengiama naujausia ir aktualiausia informacija apie Bendrovės teikiamas paslaugas, kuri talpinama Žemės ūkio rūmų tinklalapyje. Dalyvauta žemės ūkio parodoje „Ką pasėsi...2019". Garantijų teikimo patirtimi pasidalinta AECM organizuotuose 3 seminaruose.

Bendrovės darbuotojai lankėsi Estijos garantijų fonde MES, kur pasidalino patirtimi teikiant garantijas ir įgyvendinant finansines priemones.

Bendrovės vadovas ir specialistai dalyvavo žemės ūkio kooperatyvų asociacijos „Kooperacijos kelias“ ir Žemės ūkio rūmų apskrito stalo diskusijoje „Kooperatinės veiklos finansavimo būdai ir priemonės“, kuriame aptartos kooperatyvų veiklos finansavimo priemonės ir galimybės. Taip pat Bendrovės teikiamos paslaugos pristatytos Žemės ūkio rūmų tarybos posėdyje.

Bendrovės specialistai aplankė 27 kredito įstaigas ir su jų darbuotojais aptarė garantijų teikimo sąlygas, atsakė į darbuotojams išskylančius klausimus.

2019 m. pabaigoje Bendrovė atliko klientų, pasinaudojusių valstybės garantijomis, apklausą. Apklausos tikslas – išsiaiškinti klientų požiūrį į teikiamas garantijų, palūkanų kompensavimo paslaugas, bendrą situaciją kreditavimo sektoriuje. Daugiausiai apklausoje dalyvavusių klientų – ūkininkų ūkiai (83 proc.), taip pat dalyvavo įmonės kaimo vietovėse (9 proc.), žemės ūkio bendrovės, kooperatyvai, įmonės mieste (8 proc.). Pagrindinė klientų veikla – augalininkystė (65 proc.) ir gyvulininkystė (30 proc.). Pagal darbuotojų skaičių 97 proc. apklausoje dalyvavusių klientų turi nuo 1 iki 9 darbuotojų, daugiau nei pusė jų (55 proc.) veiklą vykdo virš 10 metų, dar 23 proc. veikia nuo 5 iki 10 metų. Dažniausiai klientai informaciją apie Bendrovės teikiamas paslaugas gauna iš kredito įstaigų darbuotojų (89 proc.), taip pat ją randa Bendrovės svetainėje internete www.garfondas.lt (34 proc.) – ten jiems pateikiama išsami ir aktualiausia informacija apie garantijų teikimo sąlygas, palūkanų bei garantinės įmokos kompensavimo tvarką. Apklausoje net 85 proc. klientų nurodė, kad, jų nuomone, Bendrovės darbuotojai savo darbą atlieka profesionaliai, 89 apklaustųjų nurodė, kad garantijos suteikimo procesas buvo pakankamai greitas. 77 proc. apklaustųjų finansavimo su Bendrovės garantija planuoja kreiptis ir ateityje, likusi dalis šiuo metu to neplanuoja, bet tokios galimybės neatmeta.

Žemės ūkio ministerijos viešųjų ryšių skyriui bei kitoms žiniasklaidos priemonėms teikiama informacija apie Bendrovės teikiamas paslaugas - individualias garantijas bei finansinių priemonių įgyvendinimą. Bendrovės internetinėje svetainėje atnaujinama informacija apie teikiamas paslaugas, organizuojamus seminarus bei kitus renginius.

Bendrovė paruošė Strateginį veiklos planą 2020-2022 m. ir toliau sieks įgyvendinti Strategijoje numatytus tikslus ir uždavinius.

2019 METŲ STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ MATAVIMAS

Ilgalaikiai tikslai ir jų rodikliai (3 metų laikotarpiui)

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas	Uždaviniai	Rodiklis, matavimo vienetai	Siektina rodiklio vertė 2019 m.	Faktinė rodiklio vertė 2019 m.	Siektina rodiklio vertė		Pastabos, komentarai	Siektina vertė strat. laikotarpio pabaigoje 2021 m.	Atsakingas asmuo, įgyvendinimo terminas
						2020 m.	2021 m.			
1. Palankesnių skolinimosi sąlygų sudarymas ūkio subjektams, neturintiems pakankamai užstato bei Bendrovės prisiimamos rizikos valdymas	1.1. Sudaryti palankiausias sąlygas gauti kreditų bei lizingo garantijas	1.1.1. Didinti garantijų teikimo apimtį, neviršijant valstybės nustatyto garantijų limitų ribų	Sukurtų ir išsaugotų kaimo gyventojų darbo vietų skaičius, vnt.	≥1300	1303	≥1350	≥ 1400	Bendrovės suteiktos garantijos sudarė galimybes pasiskolinti iš kredito įstaigų ir tai leido 2019 m. sukurti ir išsaugoti 1303 darbo vietas.	≥1400	Direktorius pavaduotojas-Garantijų skyriaus vadovas
			Informacijos sklaidos užtikrinimas: seminarų organizavimas, dalyvavimas parodose, tarptautiniuose projektuose, darbo grupėse, skaičius vnt.	≥ 5	>40	≥5	≥ 5	Pravesti mokymai visų Medicinos banko skyrių darbuotojams, 7 rajonų laikraščiuose patalpinta informacija apie Bendrovės paslaugas, naujausia informacija nuolat talpinama Žemės ūkio rūmų ir Žemės ūkio bendrovių asociacijos tinklalapiuose, dalyvauta žemės ūkio kooperatyvų asociacijos „Kooperacijos kelias“ apskritojo stalo diskusijoje, kituose Žemės ūkio rūmų renginiuose ir posėdžiuose. Bendrovės specialistai aplankė 27 kredito	≥ 5	Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas

UAB ŽEMĖS ŪKIO PASKOLŲ GARANTIJŲ FONDO
STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITA 2019 M.

								įstaigas ir su jų darbuotojais aptarė garantijų teikimo sąlygas, atsakė į jų klausimus.		
			Teikti pasiūlymus dėl garantijų teikimą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo, skaičius, vnt.	≥ 1	1	≥ 1	≥ 3	Pateikti siūlymai dėl nutarimo ir nuostatų pakeitimo, kurie 2019 m. lapkričio mėn. buvo patvirtinti.	≥ 3	Direktoriaus pavaduotojas- Garantių skyriaus vadovas, vyriausiasis teisininkas, Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas
	1.1.2. Mažinti ūkio subjektų skolinimosi kaštus	Ūkio subjektams dalies garantinės įmokos kompensavimas, skaičius, vnt.	>90	80	90	95	2019 m. kompensuota 347 tūkst. Eur garantinių įmokų už 80 ūkio subjektus.	95	Finansų valdymo skyriaus vadovas	
		Ūkio subjektams dalies kredito palūkanų kompensavimas, skaičius, vnt.	>220	269	230	240	Kompensuota 630 tūkst. Eur palūkanų už kreditus su garantija. Kompensacija pasinaudojo 269 ūkio subjektai.	240	Finansų valdymo skyriaus vadovas	
1.2. Suvaldyti prisiimamą riziką	1.2.1. Vykdyti suteiktų garantijų monitoringą, įvertinant garantijų riziką ir galimus Bendrovės nuostolius	Įvykdytų garantinių įsipareigojimų kredito įstaigoms bei finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms ir suteiktų garantijų santykis, proc.	≤ 5	1,33	≤ 5	≤ 5	2019 m. kredito įstaigoms įvykdyta 17 garantinių įsipareigojimų už 1,13 mln. Eur. Iš viso nuo veiklos pradžios įvykdyta garantinių įsipareigojimų – 12,31 mln. Eur, suteikta garantijų – 923,8 mln. Eur.	≤ 5	Direktoriaus pavaduotojas- Garantių skyriaus vadovas	

UAB ŽEMĖS ŪKIO PASKOLŲ GARANTIJŲ FONDO
STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITA 2019 M.

	dėl nevykdomų garantinių įsipareigojimų									
1.3. Užtikrinti efektyvią Bendrovės veiklą	1.3.1. Siekti pelningos veiklos	Grynasis pelningumas augančiai (grynasis pelnas/pardavimo pajamos iš pagrindinės veiklos), proc.	>7,3	10,7	8,2	10,7	Bendrovės 2019 m. grynasis pelnas – 71,6 tūkst. Eur, pardavimo pajamos – 1080,5 tūkst. Eur	10,7	Finansų valdymo skyriaus vadovas	
		Nuosavo kapitalo grąža, proc. (grynasis pelnas/nuosavas kapitalas)	≥ 1,8	2,5	≥2,2	≥2,9	Nuosavas kapitalas 2873,3 tūkst. Eur, grynasis pelnas 71,6 tūkst. Eur.	≥2,9	Finansų valdymo skyriaus vadovas	
	1.3.2. Užtikrinti investavimo grąžą, mažinti investavimo riziką	Investicijų dalis vienoje kredito įstaigoje nuo viso investicinio portfelio, proc.	≤ 10	<10	≤ 10	≤ 10	Į Vyriausybės vertybinius popierius investuota 97,6 proc. lėšų (20,2 mln. Eur), 0,5 mln. Eur laikoma terminuoto indėlio sąskaitoje vienoje kredito įstaigoje	≤ 10	Finansų valdymo skyriaus vadovas	
	1.3.3. Optimizuoti garantijos teikimo procesą bei teikiamų paslaugų kokybę	Sprendimų dėl garantijos teikimo priėmimas, vidurkis dienomis (nuo dokumentų gavimo iš finansų įstaigų iki Bendrovės sprendimo priėmimo)	≤5	4	≤5	≤5	Terminas nuo dokumentų gavimo iš finansų įstaigos iki Bendrovės valdybos sprendimo priėmimo sudarė 4 dienas.	≤5	Direktoriaus pavaduotojas-Garantių skyriaus vadovas, Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas	
		Teikiamų paslaugų kokybė, proc.	≥ 65	85	≥ 66	≥ 67	Bendrovė atliko garantuotų kreditų gavėjų apklausą ir	≥ 67	Plėtros ir informacijos	

UAB ŽEMĖS ŪKIO PASKOLŲ GARANTIJŲ FONDO
STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITA 2019 M.

			(teigiami atsiliepimai/visi atsiliepimai)					pateikė anketos klausimus. Išanalizavus apklausos rezultatus, galima daryti išvadą, kad Bendrovė savo paslaugas teikia kokybiškai. 85 proc. respondentų nurodė, kad Bendrovės darbuotojai savo darbą atlieka profesionaliai.		skyriaus vadovas
1.4. Stiprinti finansinės paramos sistemą	1.4.1. Skatinti investicijas kaimo vietovėse, didinant ūkių konkurencingumą ir plėtrą	Naujų finansinių priemonių kūrimas	2	2	1	2	Nauja priemonė „Paskolos žemės ūkio technikai ir įrangai įsigyti“ ir portfelinės garantijos		Direktoriaus pavaduotojas-Garantių skyriaus vadovas, Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas	
		Teikti pasiūlymus dėl teisės aktų kūrimo ir tobulinimo, administruojant esamas bei kuriant naujas finansines priemones, vnt.	2	2	3	3	Siekiant pradėti įgyvendinti naują finansinę priemonę paruošti visi reikalingi dokumentai: priemonės įgyvendinimo taisyklės, techninė užduotis, pirkimo sąlygos		Direktoriaus pavaduotojas-Garantių skyriaus vadovas, Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas	

Strateginiai tikslai ir jų rodikliai (3 metų laikotarpiui)

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas	Strateginio tikslo matavimo rodiklis	Siektina rodiklio vertė 2019 m.	Faktinė rodiklio vertė 2019 m.	Siektina rodiklio vertė		Pastabos, komentarai	Siektina vertė strat. laikotarpio pabaigoje 2021 m.	Atsakingas asmuo
					2020 m.	2021 m.			
Palankesnių skolinimosi sąlygų sudarymas ūkio subjektams, taikant novatoriškus ir efektyvius finansavimo modelius bei priemonės bei Bendrovės prisiimamos rizikos valdymas	1.1. Stiprinti Bendrovės veiklos kontrolę ir riziką	Teikti pasiūlymus dėl Bendrovės veiklą reglamentuojančių teisės aktų kūrimo ir tobulinimo	3	3	3	2	Pakeistas Bendrovės veiklą reglamentuojantis nutarimas, nuostatai. Paruošti naujos finansinės priemonės įgyvendinimo dokumentai	2	Direktoriaus pavaduotojas-Garantių skyriaus vadovas, Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas
	1.2. Sudaryti palankesnes sąlygas gauti kreditų bei lizingo garantijas	Garantių suma, mln. Eur -ūkio subjektams -Agentūrai	≥20 ≥8	21,8 0	≥24 0	≥25 0	Bendrovė 2019 m. už kredito įstaigų ūkio subjektams išduotus 30,58 mln. Eur kreditų suteikė 208 garantijas už 21,8 mln. Eur. Per tą patį laikotarpį pratęsta 5,9 mln. Eur garantijų.	≥25	Direktoriaus pavaduotojas-Garantių skyriaus vadovas, Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas
	1.3. Suvaldyti prisiimamą riziką pagal garantijas	Turimų atidėjinių garantiniams išsipareigojimams ir prisiimtos rizikos pagal garantijas rodiklis, proc.	≥ 100	103	≥ 100	≥ 100	Turimi atidėjiniai garantiniams išsipareigojimams -18,76 mln. Eur ir prisiimta rizikos pagal garantijas – 18,22 mln. Eur	≥ 100	Direktoriaus pavaduotojas-Garantių skyriaus vadovas, Finansų valdymo skyriaus vadovas

UAB ŽEMĖS ŪKIO PASKOLŲ GARANTIJŲ FONDO
STRATEGINIO PLANO ĮGYVENDINIMO ATASKAITA 2019 M.

	1.4. Uztikrinti efektyvią Bendrovės veiklą	Veiklos pajamų ir turto santykis augančiai, proc.	6,6	5,3	8,3	8,9	Veiklos pajamos 1,08 mln. Eur, turtas 20,3 mln. Eur.	9,4	Finansų valdymo skyriaus vadovas, Direktoriaus pavaduotojas- Garantijų skyriaus vadovas, Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas
	1.5. Stiprinti finansinės paramos sistemą	Naujų finansinių priemonių kūrimas, didinant ūkių konkurencingumą ir plėtrą	2	2	1	2	Nauja finansinė priemonė „Paskolos žemės ūkio technikai ir įrangai įsigyti“ bei portfelinės garantijos. Pradėta ruošti dar vienai naujai priemonei.	2	Finansų valdymo skyriaus vadovas, Direktoriaus pavaduotojas- Garantijų skyriaus vadovas, Plėtros ir informacijos skyriaus vadovas

L. e. direktoriaus pareigas

Romalda Globienė